

РЕШЕНИЕ

№ 25679

гр. София, 28.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 24.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **12354** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на И. А. Х., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу решение № 11815/12.11.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Правят се възражения, че в нарушение на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ административният орган не е обсъдил заявената информация и не е предоставил статут на бежанец поради вменено политическо мнение, на основание чл. 8, ал.1 и ал. 2 от ЗУБ. Жалбоподателят е заявил, че за него има риск от мобилизиране както от страна на правителствените сили, така и от страна на кюрдските бунтовници. Неотбиването на военна служба в С. води до обоснован страх от преследване, съществува и риск молителят да бъде принуден да извърши деяния, които се квалифицират като „военни престъпления“ или „престъпления против човечеството“, въпреки нежеланието му да участва в подобни дейности. Оспорва като неправилен и извода на административния орган за неприложимост на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Счита ситуацията в С. за несигурна и опасна. Връщането в страната по произход води до риск от тежки посегателства, достигащи ниво на преследване. Връщането е и в нарушение на чл. 4 от ХОПЕС и чл. 3 от ЕКПЧ. В хода на съдебното производство възраженията се поддържат лично от жалбоподателя и чрез адв. С..

Ответникът – председателят на ДАБ, чрез юрисконсулт Г., в съдебно заседание моли съда да отхвърли жалбата и да потвърди оспореното решение като правилно и законосъобразно. Видно от представената в съдебното заседание справка, касаеща общественно-политическата обстановка, както и справка - подлежат ли на наказания лицата, неявили се за отбиване на редовна военна служба в С., ставало ясно, че в страната не е налице безогледно насилие, като била разгледана и подкрепата, която показвали международните организации, подпомагайки С. в трудния ѝ преход. Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба за международна закрила, подадена от лицето на 28.08.2024 г. (л. 59). Съставен е регистрационен лист (л.56-57). В него е отразено, че молителят е с имена И. (собствено) А. (фамилно) Х. (бащино), гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], обл. Х., С., по етническа принадлежност – арабин, с религия – мюсюлманин–сунит, с основно образование, по професия – строител, женен, владеещ арабски език, без отбелязване на документ за самоличност.

Срещу подпис лицето е било своевременно запознато с правата си в производството за предоставяне на международна закрила, както и с организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут (л. 55).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л. 54).

С молителя е проведено едно интервю – на 10.09.2024 г. (л. 36-41). На него той е заявил, че пътувал нелегално и без документи – да не ги загубел. Няма роднини в страни от ЕС. С. напуснал в началото на м.август 2024 г., за Турция, където останал около петнадесет дни. В България влязъл с трафикант през дупка в граничното заграждение. Предал се на властите. Искал да стигне до България. В С. е нямал проблеми заради етническата си принадлежност или религията си. Не е членувал в религиозна организация, нито във въоръжена групировка. Не е служил в армията и не е търсен от военните. Живял е в района на фронтовата линия между Режима, кюрдите и опозицията – „свободната армия“. Кюрдите контролирали района. Имало сражения от време на време. Има съпруга и три деца, които в момента живеят в село Ом М. Чафатлик. Самият той не бил виждал сражения, но виждал бомбардировки на фронтовата линия, при които се стреляло с артилерия хаотично от всички страни, като не се целели единствено военни обекти. През 2015 г. негов цивилен братовчед бил убит при сражение между кюрдите и ИДИЛ, а на друг негов роднина била ампутирана ръката заради рана, получена при бомбардировките. Посочва, че селото му се контролира от К. и описва знамето и униформите им. Не е имал контакт с тях. Нямамо убийства и отвличания, но имало много кражби в града. В селото нямамо инциденти, тъй като било малко и всички се познавали. Би се върнал в страната, ако ситуацията се стабилизира.

След съответното запитване (л. 42) от ДАБ до ДАНС, по преписката е приложено писмо от ДАНС (л. 31), съгласно което ДАНС не възражава на лицето да бъде предоставена закрила, в случай че то отговаря на условията по ЗУБ.

Приложена е с превод лична карта на лицето (л. 32-34).

Към административната преписка е приложена справка (л. 26-30), изготвена от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно обстановката в С., включително район Х., актуална към 27.08.2024 г. Според нея, област Д. е сравнително незасегната от гражданския конфликт. Конкретно за провинция Х. се казва, че е разделена на зони, контролирани от бунтовнически въоръжени групировки, действащи срещу официалното сирийско правителство, на зони, контролирани от режима на А. и на няколко отделни области и анклави, контролирани от

кюрдските Сирийски демократични сили (SDF) и свързаните с тях Отряди за защита на народа (YPG).

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л.11-20).

В него е приел, че за чуждия гражданин не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като лицето не е било преследвано по причини, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. От заявените в хода на производството факти и обстоятелства не се доказвало наличие на преследване или основателен страх. Липсвали предпоставките за предоставяне на бежански статут и по чл. 8, ал. 9 ЗУБ – предоставен статут на бежанец на член от семейството.

Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. Лицето не правело обосновани изявления за наличието на реална опасност от тежки посегателства от държавата или от недържавни субекти. Административният орган е обсъдил изложеното в справка с вх. № ЦУ-1841/23.08.2024 г. и справка с вх. № ЦУ-1852/27.08.2024 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно положението в С. и по-конкретно, че в провинция Х. е имало 2735 инцидента със сигурността, Х. регистрира най-голям брой инциденти със сигурността от всички провинции в С.. Въпреки подробната информация в посочените справки бил направен извод, че не бил наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С., посочените инциденти били спорадични актове на насилие и като такива не можело да се оценят като въоръжен конфликт във връзка с прилагането на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ и постановеното от СЕО решение от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 на СЕС. Липсвали предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут и по чл. 9, ал. 6 ЗУБ – предоставен хуманитарен статут на член от семейството.

Пред съда е представена нова справка (л. 72-74) относно променената общественно-политическа обстановка в С., видно от която е свален режимът на президента Б. А.. Представена е и справка (л. 75-76), в която е обсъден въпросът подлежат ли на наказания лицата, неявили се за отбиване на редовна военна служба. В последната се съдържа информация, че в изявление, публикувано ден след свалянето от власт на А., администрацията обявява амнистия и заявява, че животът на войниците ще бъде в безопасност и че последните не трябва да бъдат нападани. Решението за амнистия е взето, след като стотици наборници и войници от силите на бившия режим се предават по време на неотдавнашни сражения с опозиционните сили или са заловени, докато се опитват да избягат от битки и военни казарми. Опозиционните сили, свалили от власт президента Б. А. заявяват, че предоставят амнистия на целия военен персонал, призован на служба при бившия режим. На 17 декември 2024г., А. ал Ш. – лидер на групировката „Х. Т. ал Ш.“ обявява, че всички бунтовнически фракции ще бъдат разпуснати и интегрирани в рамките на Министерството на отбраната. На 18 февруари 2025г. Сирийските демократични сили се съгласяват да интегрират своите въоръжени сили и граждански институции в структурите на новото сирийско правителство. През месец януари 2025г. бунтовническите военни командири назначават А. ал Ш. за президент за преходния период, отменят конституцията от ерата на Б. А., приета и действаща от 2012г. и разпускат парламента, армията и службите за сигурност на бившия режим. Представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство в страната. На 21 декември 2024г. Сирийският вестник Al Watan съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в централите в 8 провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от „крепостите“ на бившия режим в провинциите Л. и Т..

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено лично на жалбоподателя на 25.11.2024 г., жалбата е подадена чрез административния орган до съда на 29.11.2024 г., тоест в 14-дневния срок по чл. 149, ал. 1 АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт.

Поради това жалбата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 ЗУБ.

Решението е издадено в писмена форма и със съответните реквизити, при спазване на административнопроизводствените правила.

Регистрационният лист е съставен в присъствието на преводач на разбираем от чужденеца език (арабски). Също с преводач от арабски, чужденецът е информиран писмено за реда, който следва производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци.

При провеждането на интервюто, търсещото закрила лице е имало възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено с преводач от арабски. След приключването му, текстът е бил прочетен, като чужденецът е заявил, че е разбрал добре смисъла на написаното и че няма възражения по него.

Съдът намира, че в частта относно отказа на жалбоподателя да бъде представен бежански статут, оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Правилен е крайният извод в решението на административния орган, че изложените от търсещото закрила лице причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3 ЗУБ. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

Самият молител е заявил, че не е имал проблеми заради етническата или религиозната си принадлежност, нито заради членство в религиозна или политическа организация (не членувал в такава). Допускането от страна на молителя на вероятност да бъде мобилизиран и взет запас в армията, само по себе си не представлява форма на реална заплахата от преследване. Мотивите за напускане на страната по произход са свързани с общата ситуация на несигурност в С.. Следва да се има предвид, че ситуацията в С. е променена и режимът на Б. А. е свален от власт, с което вътрешният въоръжен конфликт е разрешен. Данните от бежанската история обосновават извод за липсата на основания по чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Жалбоподателят

не излага твърдения и за това близките му да са изложени на някаква опасност, включително оставените от него съпруга и три деца. Самият той е заявил готовност да се завърне в страната си, „ако ситуацията се стабилизира“, а справката дава основание да се направи извод именно за такава положителна промяна.

По изложеното по-горе, съдът намира, че решението в частта, с която председателят на ДАБ е отказал на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 ЗУБ да предостави на лицето статут на бежанец е законосъобразно и жалбата в тази част следва да бъде отхвърлена.

Съдът намира, че оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон и в частта си, с която административният орган е отказал да предостави на чужденеца хуманитарен статут.

Съгласно чл. 9, ал. 1 ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В конкретния случай жалбоподателят е напуснал С. доброволно, а не поради опасност от някое от изброените по-горе посегателства. Самият той не твърди нещо подобно. От справката за страната следва изводът, че и обективно в С. към настоящия момент не е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт, особено пък от такава степен, че да може да се характеризира с безогледно насилие.

Наведените в съдебно заседание от жалбоподателя конфликти между отделни племена и царящ хаос и липса на контрол не се потвърждават от информацията за страната на произход като да оформят по категоричен начин безогледно насилие в цялата страна и съответно продължаващо състояние и след падане на режима на въоръжен вътрешен конфликт по критериите за предоставяне на хуманитарен статут, към момента.

Не са налице и други основания за предоставяне на лицето на бежански или хуманитарен статут, доколкото по делото не се установи, нито жалбоподателят излага твърдения в тази насока, бежанска или хуманитарна закрила да е била предоставена на друг член от семейството му, напротив – самият той е заявил на интервюто, че няма роднини в европейска страна, поради което не са налице основанията за закрила и по чл.8, ал.9, съответно на чл.9, ал.6 от ЗУБ.

С оглед положителните данни от последната справка за страната по произход, представена по делото и това, че обстановката не разкрива такава висока степен на обществена опасност, евентуалното връщане на лицето в С. не би довело до нарушение на принципа “забрана за връщане“ (non-refoulement).

По изложените по-горе съображения решението е законосъобразно и в частта, с която председателят на ДАБ е отказал на основание чл.75, ал.1, т.4 ЗУБ да предостави на лицето хуманитарен статут и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Воден от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. А. Х., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу решение № 11815/12.11.2024 г. на председателя на ДАБ, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен

съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му.

ЪДИЯ:

С